Redacțiunea, Administrațiunea, și Tipografia
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele Birouri de anunciuri:
în Viena: M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks Nachfolger; Anton Oppelik, J. Danneberg, în Budapesta: A. V. Goldberger, Eckstein Bernat; în Bucuresci: Agence Havas, Succursale de Roumanie; în Hamburg: Karolyi & Liebmann.
Prețul inserțiunilor: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LIX.

„Gazeta“ iese în fiă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șese luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Dumineca 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șese luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Dumineca 8 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare, Târgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe șese luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 bani. Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 226. Brașov, Sâmbătă 12 (24) Octomvre 1896.

Atentatul de erĭ.

Brașov, 11 (23) Octomvre.

Aducem adĭ câte-va amĕnunte privitóre la adunarea electorală convocată pe dĭua de erĭ aci în Brașov, care a fost oprită. Le aducem, pentru-că le privim ca neapĕrat necesare ca sĕ se pótă lumina pe deplin **temerarul atentat**, ce s'a sĕvêrșit **asupra libertății alegĕtorilor noștri.**

Intrunirea a fost anunțată, ca de ordinar, de cătră președintele clubului electoral, Miercurĭ înainte de amédĭ, adecă cu 24 de óre înainte, după cum cere legea. Căpitanul orașului dice în decisiunea sa ce-o publicăm mai jos, că s'ar fi *cerut* permisiunea. Acésta nu este esact. N'a fost de lipsă a se cere nimic, ci conform legei s'a făcut numai *arĕtarea*, că este convocată intrunirea și cu ce scop.

Până acum la asemenĭ arĕtărĭ nicĭ nu ne aducem aminte sĕ se fi dat vre-odată o resoluțiune în scris, ci din partea autorității se constata verbal, că arĕtarea e făcută în regulă, ceea ce era de-ajuns.

In era lui Banffy înse s'au schimbat cu totul lucrurile și **legea**, care era respectată cel puțin față cu întrunirile electorale din diferitele comitate, **astădĭ nu mai póte fi directivă** pentru **autoritățĭ**, căcĭ acestea, din nenorocire, când e vorba de Românĭ **nu mai pot întreprinde nimica fără permisiune mai înaltă.** Și legea cel mult le face sĕ dea dincap și sĕ caute a masca tristul fapt, că nu pot hotărî de capul lor și 'n cercul lor de competență.

In casul de față căpitanul orașului a vĕdut, că arĕtarea s'a făcut în regulă, dér a declarat, că de astădată va da un rĕspuns *în scris* cevașĭ mai târdiu.

Pentru ca sĕ soséscă acest rĕspuns, președintele clubului nostru a trebuit sĕ aștepte tocmai 24 de óre. Atuncĭ, Joi între 10 și 11, *numai cu patru óre* înainte de terminul fixat pentru întrunire, a primit următórea resoluțiune:

Nr. 6719—1896

Domniei Sale Domnului
Dr. Aurel *Mureșianu* directorul *„Gazetei Transilvaniei“* și alegĕtor dietal în *Loc.*

La cererea (?) făcută cu hârtia dela 21 Octomvre a. c. pentru a ține o adunare electorală a alegĕtorilor românĭ dietalĭ din comitatul Brașovului în 22 Octomvre a. c. după amiadĭ la 2 óre în Otelul Central **se permite ținerea acestei adunărĭ**, despre ceea ce sunteți încunosciințațĭ cu observarea, că la acésta adunare electorală va interveni subscrisul, ca representat al căpităniei orășenescĭ (poliției).

Brașov, în 22 Octomvre 1896.

Căpitănia orașului
Fr. *Hiemesch* m. p.
căpitan al orașului.

Imprejurarea, că a trebuit sĕ trécă atâta timp, până la primirea acestei resoluții dovedesce, că căpitanul orașului *s'a pus în timpul acesta*, conform instrucțiunilor, ce le are, *în înțelegere cu fișpanul*, și că, prin urmare, până erĭ, Joi la 11 óre a. m., autoritățile administrative și comunale din Brașov, au opinat **pentru permiterea adunării pe basa legii.**

Intorsĕtura trebue că s'a petrecut prin urmare între órele 10 și 1, când va fi sosit un **ucaz din Pesta**, care negreșit a fost trimis tuturor fișpanilor de pe la noi din Transilvania, ca **sĕ opréscă orĭ-ce fel de adunărĭ române de alegĕtorĭ.**

Atuncĭ fișpanul de aicĭ, având deja cunoscință de mai înainte despre ținerea adunării, a adresat iute și de grabă șefului poliției decretul de mai jos, care **nu motivéză nimic din punct de vedere legal, ci îĭ poruncesce numai scurt** în 4 rândurĭ sĕ opréscă adunarea fiind-că stăpânii Banffy-Perczel **nu vor sĕ mai sufere nicĭ întrunirĭ românescĭ de alegĕtorĭ.**

In Anglia, Francia séu în Belgia, un asemenea decret, ce pórtă stigma volniciei celei mai brutale, ar fi pentru funcționarul, care a luat disposiția primitivă pe basa legei, **nul și neavenit**, la noi înse, cu tot progresul și cu tótă pretinsa civilisațiă milenară, n'am ajuns încă așa departe cu *respectul legilor și al constituției*, ca sĕ pótă cuteza un funcționar subaltern a se opune unui ucaz ilegal venit de sus fără sĕ risce de-a fi la moment destituit, neavĕnd măcar speranța că s'ar găsi un for în țéră, care sĕ-l restitue, făcêndu-i dreptate.

Nu puțină a fost decĭ încurcătura, în care se afla erĭ căpitanul orașului nostru, când s'a vĕdut constrîns **a'șĭ revoca permisiunea, patru óre după ce a dat'o**, mărturisindu-se astfel ca simplu **esecutor al ordinului volnic și ilegal în contra propriilor sale disposițiunĭ legale.**

După ce s'a degagiat la fața locului de ordinul primit prin fișpan, comunicându-l verbal convocatorului întrunirei, acesta din urmă i-a cerut comunicarea ordinului în scris, care 'i s'a promis, că 'i se va trimite cât mai îngrabă în locuința sa. Acésta s'a și întâmplat, înmânându-i-se între 4—5 óre după amédĭ următórea încunosciințare în scris:

Nr. 6748—1896

Domniei Sale Domnului
Dr. Aurel *Mureșianu*, director al „Gazetei Transilvaniei“ și alegĕtor dietal în Loc.

In legătură cu comunicarea verbală, ce Vi-s'a făcut, Vi-se aduce la cunoscință la cererea D-Vóstră aci alăturatul decret al d-lui ces. și reg. camerar și fișpan Mihail Maurer de Uermös spre conformare.

Brașov, 22 Octomvre 1896.

Căpitănia orașului
Fr. Hiemesch m. p.
căpitan al orașului.

Copie.

Fișpanul comitatului Brașov

Nr. 749—1896

Stimatului Domn căpitan al orașului Francisc *Hiemesch* în Loc.

Adunarea generală a alegĕtorilor românĭ din țéra Bârsei (Brașov și comitat) ce a convocat'o directorul „Gazetei Transilvaniei“ Dr. Aurel Mureșianu pe dĭua de 22 c. la 2 óre p. m. în Otelul Central Nr. I **nu póte fi permisă**, după-ce adunări electorale **conchemate după naționalitățĭ în general nu pot fi permise.**

Brașov, 22 Octomvre 1896.

Maurer Mihály m. p.
fișpan.

Acest act, menit sĕ adeveréscă faptul *suspendării libertății electorale pentru noi Rumânii*, dă pe față pe deplin volnicia brutală, de care s'au făcut culpabilĭ cei dela guvern. Cuprinsul lui a putut sĕ fiă împărtășit de convocatorul întrunirei alegĕtorilor noștri numai după indicațiunile verbale ale căpitanului orașului, care deja cu o jumĕtate de oră înainte de terminul fixat pentru întrunire luase mĕsurĭ, ca polițiștii sĕ nu permită alegĕtorilor intrarea în sală și sĕ le comunice, că adunarea nu e ertată.

Iși póte omul închipui, ce impresiune amară a trebuit sĕ facă acéstă tristă debutare a regimului arbitrar, asupra alegĕtorilor românĭ din țéra Bârsei, carĭ se înfățișaseră în numĕr atât de imposant, în frunte cu bravii lor conducĕtorĭ, preoțĭ și mirenĭ, atât din oraș, cât și de prin satele comitatului. Indignarea asupra acestei tractărĭ, ce nicĭ că se póte califica, a făcut pe Românii noștri sĕ priméscă cu o resignațiune tăcută noua lovitură și sĕ-șĭ manifeste resoluțiunea lor, de-a nu recede dela luptă, prin puternice strigărĭ de *„sĕ trăéscă“* la adresa convocatorului întrunirei.

*

Din acéstă simplă espunere a faptului resultă clar și limpede natura volnică și despotică a practicei constituționale ungurescĭ, ce s'a pus în decursul dĭlei de erĭ în lucrare nu numai la noi, ci și în alte părțĭ ale țerei și în deosebĭ în Sibiiu, unde a fost oprită erĭ la amédĭ conferența

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Unchiul Sambug.

De *Paul Arène.*

Fórte des ne spuse Trofin Gogolin povestea cu unchiul Sambug, așa încât începu și el sĕ o crédă.

Hotărît lucru, că numitul Sambug, care făcuse dĭle amare mai cu sémă tatălui sĕu, fugise de acasă, îmbarcându-se pe o corabiă... de sigur că nu în calitate de căpitan.

O poveste atât de simplă nu era și nicĭ nu putê sĕ fiă pe gustul Marsielezului, care încetul cu încetul o înflori.

Dete Dumnedeu, că într'o dĭ sosi și un marinar pe acolo, care-șĭ făcuse slujba și acum era la pensiă. Marinarul, ca sĕ placă soților Gogolin, începù înse le spună — negreșit după ce mai întâiu i-a deslegat limba cu mai multe sticle de vin, — că ar fi vĕdut pe un óre-care bogat putred, care séménă cu unchiul Sambug.

Atât era de ajuns pentru o imaginațiă de marsiliez; mai ales, că marinarul luase de scurt pe milionarul acela, care la urma urmelor, neavênd încotăiu, îĭ spusese textual: Sĕ nu se descuragieze ai mei acasă, că pe cât vor aștepta, pe atât vor fi mai rĕsplătițĭ. Și apoi îi dăduse marinarului o cutiă cu lucrurĭ prețióse, pe care înse marinarul o perduse într'un naufragiu.

La urmă unchiul Sambug, ajunsese tot vorbind lumea de el, sĕ aibă cele mai marĭ bogății: munțĭ de aur și mii și mii de robĭ și alte lucrurĭ prețióse.

Familia Gogolin devenise — din aprópe despreţuită ce era — cea mai dorită familiă din orășel, și séra, când se adunau vecinii la sfat, era numai despre ei vorba.

Era lucru mare.

Ii dorim o viéță lungă și sĕnătósă, căcĭ noi n'avem nevoe de bogățiile lui.

Și familia începù credêndu-se bogată cu o moștenire, sĕ trăéscă mai fericită.

Intr'o dĭ se pomenesce Gogolin cu o scrisóre.

Dela cine era? De sigur, că nu dela mine. Era dela unchiul Sambug.

Vreme de o dĭ și-a preumblat'o în buzunar.

Când a deschis'o séra cu nevasta, a fost rĕu, căcĭ au aflat scirea, că unchiul Sambug murise.

— Și despre moștenire nicĭ o vorbă?

— Nicĭ o vorbă.

— Vai, sĕracul unchiu, a murit sĕrac!

— Dér dă-l încolo; prostul!

— Séu póte, că în bogăția lui așa s'a obicinuit cu averea, și așa o despreţuia, încât i-a fost rușine sĕ mai vorbéscă de dênsa.

Idea asta le plăcù și tótă nóptea visară milióne. A doua dĭ tură mai triștĭ.

Insĕ după câte-va dĭle îi trăsni ceva în cap lui Gogolin. Décă ar profita și el de mórtea asta ca sĕ vadă cum e America. Mai schimbă cel puțin aerul. Se hotărî îndată.

După câteva dĭle plecă sĕ vadă cum stă lucrul cu America: ce mai dice. Tótă familia adecă d-l și d-na Gogolin era înțelésă. Mai ales că Gogolin ăsta, décă îl trăsnea ceva prin cap, nicĭ dracul nu i-l mai scotea. Și așa s'a decis.

Ce erau o miiă de francĭ cheltuițĭ, când era vorba de o moștenire.

Pe corabiă se cam supăra dumnealui, că după-ce plătise sĕ se mai și îmbolnăvéscă? Asta era prea afară din cale. Dér nu face nimic! și-a dis el.

Tóte-l minunau pe corabiă, însĕ el își dedea aer de om serios, care scie și a vĕdut tóte. Când sta lângă vre-o mașină, se uita la ea numai cu códa ochiului. Vreme de opt dĭle nu vorbise nimic.

Și-l ustura limba de mâncărime. Apuca pe cârmaciul de vorbă, însĕ acesta, om fórte posomorît, îl îndrepta la nisce Englesĭ lungĭ și uscățivĭ.

— Uite, décă vreĭ sĕ cunoscĭ New-Yorkul, vorbesce cu cei doi de colo, ăia îl cunosc ca pe un buzunar.

Insĕ orĭ de câte-orĭ se apropia Gogolin de ei și cerca sĕ vorbéscă cu unul din ei, aceștia îi întorceau spatele. Și Gogolin rĕmânea cu buzele umflate.

— Ei, lucru dracului, își gândea el, cum naiba sĕ încep eu vorba cu ăștia?

In același timp înse, cei doi Americanĭ séu Englesĭ — dracul scie ce erau — întrebară pe ofițerul corăbiei: cine era omul cel atât de plictisitor?

electorală generală, convocată pe ḑiua de 24 Octomvre st. n. cu aceeaşi motivare, care nu este, decât espresiunea cea mai hidósă a barbarei brutalităţĭ, cu care se calcă în piciore libertatea constituţională a cetăţenilor de naţionalitate română, fiind opriţĭ de-a se întruni şi a-şi esprima liber cugetările şi simţirile lor.

Incă o adunare electorală română oprită. Adunarea alegĕtorilor românĭ din comitatul Sibiiului, ce era convocată pe aḑĭ, Vinerĭ, a fost de-asemenea oprită încă de ierĭ prin primarul oraşului.

Comitetul central săsesc ţinù alaltăerĭ în Sibiiu o adunare, în care se luà unanim următórea resoluţiune:

I. „Comitetul central declară, că e de lipsă, ca deputaţii dietalĭ ai cercurilor electorale săsescĭ, stĕtĕtorĭ pe basa programului naţional săsesc:

1. pentru realisarea programului naţional săsesc sĕ se întrunéscă din timp în timp şi în intervale regulate la consultărĭ comune, pentru ca în tóte cestiunile importante, pe carĭ le conţine programul, sĕ ia posiţiă comună şi sĕ procédă în înţelegere.

2. în tóte cestiunile mai însemnate privitor la programul naţional săsesc, şi privitor la esecutarea acestuia, sĕ se pună de timpuriu în legătură cu comitetul central, pentru ca sĕ pótă procede în mod comun.

II. Cercurilor electorale săsescĭ li-se propune spre opinare, că óre în faţa viitórelor alegerĭ dietale n'ar fi recomandabil, ca candidaţii de deputat sĕ-şi precizeze în adunările electorale atitudinea lor faţă cu cestiunea deosebit de importantă a susţinerei neclintite a autonomiei nóstre bisericescĭ şi şcolare, precum şi faţă cu o eventuală revisiune a legii privitóre la şcólele poporale“.

Mare miseriă!

Nu de mult am înregistrat şi noi faima, că directorul gimnasiului din Blaşiu canonicul Iosif *Hosszu*, vré sĕ ducă un numĕr mai mare de studenţĭ la esposiţia milenară, tocmai acuma la spartul tĕrgului.

Ni s'a părut necredibilă acéstă scire atuncĭ, din nenorocire însĕ ea se adeveresce acum, căcĭ étă ce i-se relatéză „Tribunei“ între altele sub titlul „Studenţii din Blaşiu la mileniu“:

In sfirşit cu durere trebue sĕ vĕ scriu că svonul despre mergerea studenţilor de aicĭ la esposiţia milenară, se adeveresce!

Şepte-ḑecĭ şi cincĭ de studenţĭ, în frunte cu trei profesorĭ, vor pleca în 24 a lunii c. spre Pesta, pentru a se face de rîsul naţiei, a păta caracterul românesc al gimnasiului, şi a face spre placul şi linguşirea Ungurilor.

Intreg faptul s'a petrecut astfel: Directorul gimnasiului Iosif Hosszu, a primit şi a promulgat studenţilor o. ordinaţiune ministerială, prin care studenţilor li-se *recomandă* mergerea la esposiţie.

Directorul a făcut-o acésta *fără scirea consistorului*, directorul nu a ţinut cont, că consistorul trebue sĕ scie ce ordinaţiunĭ comunică el studenţilor, ci din contră a început a îndruma pe studenţĭ din tóte puterile se mérgă.

Pilda directorului au urmat'o şi vre-o *doi profesorĭ*.

Ce e mai mult, un profesor, al cărui nume de ruşinea lui eu il retac — a ḑis către studenţĭ, că cei stipendiaţĭ vor fi siliţĭ a participa la trista şi ruşinósa caravană ce se va duce la tĕrgul de sdrenţe.

Ei bine, între astfel de împregiurărĭ, terorisaţĭ si presionaţĭ, studenţii, copii, de frica părinţilor lor sufletescĭ, cum domnii profesorĭ cu falĕ se numesc — s'au înscris 75 de inşĭ, pentru a se face de rîs.

O! băieţii, copiii, nu pórtă vina, ei nu sciu ce fac, vina o pórtă directorul cu doi profesorĭ cu deosebire, carĭ duc la Budapesta 75 de copii nevinovaţĭ, spre a lega înfrăţire româno-maghiară, şi cu deosebire pentru a-şĭ puté câştiga ei, conducĕtorii, merite patriotice.

E ruşinos din cale afară...

Plecarea la Pesta a fost sĕ fiă încă în 19 a. l. c., dér ministrul a rĕspuns, că localurile, în carĭ au sĕ fiă încuartiraţĭ studentii din Blaşiu sunt ocupate, se aştépte până în 24 l. c. Totodată a spus, că studenţii şi 3 profesorĭ vor avé bilet gratuit pe tren, şi a mai trimis 200 fl. pentru ajutorarea escursionisoilor.

Şi sciţĭ ce profesorĭ s'au insinuat a merge în fruntea studenţilor? Bánffy şi Deák — pentru biletul al treilea nu s'a insinuat nicĭ un profesor — probabil de ruşine. Şi sĕ nu te scârbescĭ de inscenătorii acestei ruşinóse comedii.

Multĭ póte învinuesc consistorul în afacerea acésta. La consistor însĕ nu s'a sciut nimic despre lucrul acesta, directorul Iosif Hosszu le-a făcut tóte de capul lui, fără scirea consistorului. Consistorul numai din foile nóstre a aflat despre lucrul acesta, şi când a vrut sĕ oprescă acéstă dejosire, a fost deja prea târḑiu, directorul Iosif Hosszu a fost făcut deja cunoscut ministrului, că studenţii din Blaşiu vor merge la Pesta, şi erau deja tóte puse la cale din partea dénsului — a directorului — spre blamarea gimnasiului şi ruşinea neamului.

Décă aşa stau lucrurile, atuncĭ în adevĕr s'a comis la Blaşiu un lucru ne mai pomenit, ca directorul şi doi profesorĭ ai gimnasiului român de-acolo sĕ se facă conscient *uneltele politicei duşmane neamului nostru şi a culturei lui naţionale.* Prin-tr'asta, bine ḑice corespondentul „Tribunei“, d-nii Iosif Hosszu, Aron Deák şi Bánffy au luat o grea rĕspundere asupra lor. Orĭ cum s'ar întórce însĕ şi s'ar tălmăci fapta lor, rĕspunderea cade nu numai asupra lor, ci asupra Blaşiului întreg.

CRONICA POLITICĂ.

11 (23) Octomvre.

Intre partidul lui **Ugron** şi al lui **Kossuth** desbinarea a erupt acum cu tótă vehemenţa pe faţă, învinuind Ugron pe Kossuth cu aceea, că lucră în contra sa şi a partidului ugronist în înţelegere cu guvernul.

*

In cercurile diplomatice din Viena se susţine, că contele **Kalnoky,** fostul ministru de esterne austriac, este designat pentru demnitatea de *camerar suprem*, în locul contelui *Trauttmansdorff*, care va abḑice din motive sanitare.

*

Ḑiarul „*Das kleine Journal*“ din Berlin publică următórea declaraţiune a unui demnitar înalt rusesc, făcută la Darmstadt: „**Rusia** nutresce simţĕmintele cele mai prietinescĭ pentru **Germania,** numai cât acolo nu privesc cu ochĭ bunĭ *simpatiile germane pentru Ungaria*, duşmană Ruşilor. In tot casul *câte-va capurĭ înfumurate de magnaţĭ ar puté sĕ provóce un resbel.*

*

Privitor la **turburările din Turcia** se anunţă din Constantinopol, că lăţindu-se faima despre un atac, ce ar avé de gând sĕ îndrepteze *Armenii contra ambasadorului rusesc Nelidoff*, ministrul de poliţiă turcesc a luat cele mai stricte mĕsurĭ. Mai mulţĭ Armenĭ au fost arestaţĭ, şi între Mohamedanĭ din nou începe fierberea. Apoi se depeşéză din Viena, că *regele Greciei*, care de present se află în capitala Austriei, a avut mai multe convorbirĭ cu contele *Goluchowski* în privinţa *intervenţiei Austro-Ungariei*, ca unui vapor staţionar grecesc sĕ i-se permită intrarea în Bosfor, şi ca linia ferată greco-orientală sĕ se lungéscă dela Larissa până la Salonichi.

*

Din Lwow se depeşéză, că acolo s'a constituit o **societate catolică ruténă poporală** cu tendinţe sociale creştine, stând sub conducerea deputaţilor ruteni *Wachnianin* şi *Barvinski* conducĕtorul partidului de împĕcare polono-ruten.

*

Depeşĭ sosite din **Belgrad** anunţă, că mai multe ḑiare sêrbescĭ au fost confiscate pe motiv, că au comis crima de *laesa Majestate.* E o aparinţă straniă, că *disposiţia* faţă cu curtea din ḑi în ḑi devine mai rea. „*Narod*“, ḑiarul lui *Tausanovici* şi al lui *Gyaja*, asigură, că politica sêrbéscă de astăḑĭ este calea cea mai sigură pentru *abḑicerea regelui.*

*

Se vorbesce, că îndată după sosirea Ţarului în Petersburg, **Şişkin** va adresa o circulară către toţĭ representanţii Rusiei în străinĕtate, în care va espune *programul politicei sale esterne.* Alaltăerĭ, cu ocasiunea unor primirĭ, se ḑice, că Şişkin s'a esprimat cătră mai mulţĭ diplomaţĭ străinĭ, acreditaţĭ la curtea rusésca, că sunt lipsite de orĭ ce temeiŭ învinuirile, că el ar nutri simţeminte *panslave*, ci din potrivă el totdéuna a stat departe de grupul panslaviştilor.

Mişcări electorale.

Cum aţîţă membrii lui Banffy.

Din Câmpiă, Octomvre 1896.

Stim. d-le Redactor! In Câmpia nóstră încă sunt în mare curgere corteşirile electorale. Corteşii maghiarĭ fac tot posibilul sĕ-i ducă pe Românĭ la alegere. Inteligința nóstră română, şi mai ales preoţimea, ce-i drept, luptă după puterĭ sĕ reţină poporul, dér suntem şi noi ca oile rĕtăcite, căcĭ nu avem conducĕtorĭ. Regretatul *Vitez* dela Teaca, care mai arăta un zel pentru luptele politice naţionale, a murit şi dela mórtea lui încóce nu s'a ivit un al doilea, care sĕ-l înlocuéscă. Dovadă şi împrejurarea, că pentru conferenţa naţională dela Sibiiu, în cercul electoral al Tecei nu s'a făcut până aḑĭ nicĭ o pregătire. Dér las acestea, căcĭ prea mult aşĭ avé de ḑis în privinţa asta; de-ocamdată vréu sĕ vĕ raportez ceva despre isprăvile corteşirilor unguresci.

In cercul nostru electoral (al Tecei) sunt doi candidaţĭ: unul e fisolgăbirĕul *Dozsa* dela Teaca, cunoscut din timpurĭ vechĭ ca mare şovinist şi româno-fag. El, se'nţelege, e cu program guvernamental. In 18 Octombre n. c. şi-a ţinut vorbirea-program în Ormenişul de Câmpiă. Făcut'au tot posibilul, ca la acéstă ḑi „festivă“ sĕ ducă şi cărturarĭ românĭ, dér n'au isbutit. Singurul „*popă prost*“, pe care l'au putut prinde, a fost preotul *Lazar Stupineanu*, din Fiscut. Acesta apărea între ceilalţĭ ca şi un măgar între oi, căcĭ era singur în felul sĕu. Mai erau şi vre-o 3—4 dăscălaşĭ, dintre carĭ dascălul din Fiscut a făcut concurenţă chiar şi preotului sĕu Stupinean, deóre-ce, după cum aud, după ce s'a umflat bine de tocană, el a ţinut şi un toast în onórea celor, cărora şi-a vêndut sufletul.

Cu ocasiunea acésta s'a împărţit între alegĕtorĭ şi o broşură volantă, tipărită în limba maghiară şi intitulată: „*Imn cătră poporul maghiar*“. E „interesant“ acest „*imn*“, căcĭ el ne arată, cu câtă neruşinare agită mamelucii guvernului la ură în contra Nemaghiarilor, şi în special în contra Românilor. Broşura începe cu laude scârbóse la adresa lui Banffy: „*A fi oposiţional este ruşine, a fi guvernamental însémnă a servi causei naţiunei.*“ Acésta e devisa broşurei. Apoi continuă: „Voi sciţĭ (Maghiarilor), că pe lângă numeroşii inimicĭ din afară, mai avem multe năcasurĭ şi în interiorul patriei nóstre cu Valahii, cu Slovacii, cu Croaţii, ba încă şi cu Saşii. Nu toţĭ aceştia ne sunt duşmanĭ, poporul e bun şi supus, dér conducĕtorii lor sunt blăstĕmaţĭ. *Aceştia trăesc din simbria Muscalului, Dumneḑeul lor este rubla*, despre naţiune, despre patriă nicĭ idee n'au... Comitatul Bistriţa-Năsĕud, unde ministrul nostru preşedinte fusese trimis înainte ca fişpan, se află la marginea Bucovinei şi numai după nume se ţine de Ungaria. Br. Banffy însĕ a recâştigat pentru noi acest frumos comitat. A păşit pe capul şérpelui, cu mâna sa puternică a rĕsturnat peste capetele lor planurile trădătóre de patriă, ce ei le urziau, a înfrânt puterea lor de resistenţă, a arborat pretutindenĭ tricolorul maghiar, şi *a maghiarisat unde numai a putut*“....

„Inainte de-a fi venit el (Banffy) în fruntea afacerilor Ungariei, fraţii voştri maghiarĭ, sĕrmanĭ şi isolaţĭ, au avut mult de-a suferi; nicĭ proprietarĭ, nicĭ ţeranii de baştină n'au putut trăi în pace, *că complotiştii valahĭ convocau poporul la adunări în timp de nópte, de pe catedre şi dela altar îl aţîţau, ḑicendu-i, că pămentul Maghiarilor va fi al lor, deci vor stinge vieţa Maghiarilor.* Trebue sĕ ne temem de-o revoluţiă as-

---

Ofiţerul, ca sĕ scape de vorbă lungă, le spuse:

Un agent al poliţiei secrete, care s'a deghisat în mic burghez, ca sĕ pótă pune mâna pe nisce pungaşĭ sĕu hoţĭ, cu un cuvĕnt, e un agent.

Cei doi Americanĭ se priviră îngrijaţĭ şi până la întrarea corăbiei în port, nu-şĭ mai arătară feţele pe afară. Prin mulţimea, care se îngrămădise la sosirea lor, au şi dispărut cei doi.

Bietul Gogolin, necunoscut în oraş străin, rătăci tótă ḑiua pe strade, întrebând pe trecĕtorĭ unde-i hotelul cutare.

Era spre séră şi tocmai începuse sĕ-şĭ blasteme sórtea, când zări pe unul din cei doi lunganĭ englesĭ. Indată se şi repedi la el, voind sĕ-l întrebe de hotel. Il apucă de mână cu putere, ca sĕ nu-i scape. Il recunoscuse, deşi se răsese, şi işĭ schimbase costumul cu totul.

Celalalt, Englesul, cum l'a vĕdut a scos un rĕgnet înăbuşit şi a dat sĕ fugă.

Insĕ Gogolin, iute de piciore, nu se da cu una cu două, il ajunse ca gândul.

— Ce dracu, ăsta, care cunósce New-Yorkul, barimĭ sĕ-mĭ spună unde e hotelul ce-l caut.

De geaba alergă Americanul în drépta şi în stânga, că Gogolin nu se lăsa odată cu capul, pană ce bietul fugar întră obosit într'o cârciumă. Gogolin după el.

— Bună diminéţa, adecă bună ḑiua, d-le, óre n'ai puté sĕ-mĭ spui...

Americanul se schimbă la faţă.

— Pst. Nu face gălăgiă, d-le, că e rĕu; stai sĕ ne înţelegem mai bine. Sciu ce te aduce pe aicĭ, dér cred, că ne vom înţelege...

— Da, ca nisce ómenĭ de omeniă.

El credea că o sĕ-i vorbéscă de moştenire. Insĕ Englesul ḑise:

— Ómenĭ de omeniă încóce, ómenĭ de omeniă încolo; uite: în geanta asta sunt cincĭ-ḑecĭ de mii de francĭ. Décă vreĭ sĕ ne înţelegem, banii sunt ai d-tale şi peste câteva ceasurĭ îţĭ mai punem la disposiţiă încă pe atâta, în momentul când vei pleca spre Europa. Ne-am înţeles?

— Inţeles, cum nu!

— Va sĕ ḑică: dă mână, nice nu ne-am zărit măcar pe lumea asta.

Gogolin nu pricepù restul vorbelor, dér totuşĭ dĕdù mâna.

O sută de mii de francĭ nu-i jucăriă, domnule, şi apoi se săturase de New-York şi de tótă America.

Inţelegerea fu ţinută cu sfinţeniă. El se urcă pe vapor şi celalalt îi trimise banii.

Abia acum pricepù el tótă comedia: fusese luat drept un poliţist. Mai bine, căcĭ şi aşa unchiul Sambug nu-i lăsase para chióră, căcĭ murise în spital, jerpelit de tot.

Şi acum, când sta une-orĭ de vorbă, şi mai ales când vorbesce de Americanĭ, el îi laudă:

— Ce, d-le, ăia, când e vorba de afacerĭ, apoi n'au sĕmĕn, ca ómenĭ de înţelegere. Dér sĕ-i veḑĭ plătind!

Căcĭ el îi vĕḑuse.

U.

causă, orī chiar de-o revoltă pe faţă. Puţinii Maghiarī, carī pentru naţiunea lor stau de pază în mijlocul mărei valahe, *nu aveau nicī ḑi, nicī nópte liniştită temêndu-şī averea şi viéţa. De când br. Banffy este ministru-preşedinte, e linişte între Valahii din Ardeal. Ei cunosc bine puternica sa mână.* Fraţii maghiarī pretutindenī simt scutul şi apĕrarea sa puternică. *Gendarmeria, îmulţită cu multe sute de capete păzesce cu trezviă asupra siguranţei de avere şi viéţă şi agitatorii valahī au evaporat ca şi camforul. Unii au fugit în România, alţii se têrăe în linişte.* **Nicī sĕ mârâe nu mai cutéză acei porcī de cânī“.**

Vor fi de-ajuns, cred, pasagiile, ce le-am reprodus pentru a arăta, cu câtă infamiă şi neruşinare agită mamelucii lui Banffy, chiar şi într'un cerc ca al Tecei, care e locuit în majoritate de Românī.

Mai observ, că în acest cerc se află şi un contra-candidat ugronist, cu numele Putnoky Domokos. El încă şī-a ţinut ḑilele acestea vorbirea-program. A corteşit şi el pe la Românī, dér fără succes.

Coresp.

Oglinda lui Farka Iáuos

Din *Lăpuşul-unguresc* 'i-se scrie „Tribunei“: In 15 l. c. a fost aicī Dr. Farkas János, feciorul popii din Sic (Szék), care precum sciut este, a absolvat cu prescurī şi stipendii românescī, apoi în contra decisiunilor nóstre şi a programului nostru naţional, 'şi-a pus candidatura cu program guvernamental, cu tóte că candidatul guvernului aicī este gr. cat. Teleky Sándor. Tot acest Farkas János la alegerile din rêndul trecut 'şi-a pus candidatura în Sic cu program „kossuthist“.

Se va întreba lumea, că ce fel de om este acest „Lup“, care la tóte alegerile îşī schimbă pĕrul? Deşi cei mai mulţī ómenī inteligenţī cunosc după trecutul lui pe acest om perdut, care de mult s'a dat de toporîşte la sĕcurea duşmanului, şi care când e vorba de banī, pe întreg neamul sĕu îl consideră de o marfă, cu care póte face *„geşeft“* după placul sĕu, spre orientarea alegĕtorilor românī de aicī, îmī ţin de datorinţă naţională sĕ fac cunoscut pe calea publicităţii motivele, carī 'l-au îndemnat pe acest *„geşeftar“* sĕ candideze în cercul *Lăpuşului* şi tot-odată sĕ aducă pentru cercul *Ilenḑii* pe un Jidov avut dela Oradea-mare ca sĕ candideze tot cu program guvernamental în contra guvernamentalului Simó Lajos.

Istoricul acestor candidărī este următorul: „Farkas János (Lupu Ioan) după disolvarea parlamentului îndată 'şi-a pus candidatura în Sic (Szék), firesce cu program „kossuthist“ ca în rêndul trecut, ca, veḑī Dómne, sĕ apară de politician consecuent înaintea Ungurilor din Sic. Prietinii guvernamentalului candidat Maleter Zoltán, ca sĕ nu le facă gălăgie la alegere, 'i-a promis 2 mii fl., ca sĕ renunţe dela candidatură, dênsul însĕ *a pretins 4 mii (4000) fl.*, care sumă însĕ nu 'i-s'a acordat; decī ca sĕ nu pérdă acéstă sumuliţă de parale, s'a decis ca sĕ candideze în Lăpuşul-unguresc, unde $^7/_8$ parte sunt alegĕtorī românī, şi s'a îngrijit sĕ aibă şi un ortac cu banī, pe care 'l-a şi procurat în persóna unui „Ovreu“ pentru cercul curat românesc Ileanda-mare, şi acum ameninţă pe fişpanul şi pe candidaţii guvernamentalī în aceste cercurī ḑicênd: că décă, nu 'i-s'a acordat suma de 4000 fl. pentru Sic sĕ-'i dée pentru aceste două cercurī 8000 fl., de care sumă se ţine vrednic, cu atât mai vêrtos, că prin aceste candidărī şi prin tîrîrea alegĕtorilor românī la urnă, se vor da de gol aşa numiţii „Memorandiştī“ şi se va da o dovadă plausibilă, că mai ales acuma, în era lui Banffy, alegĕtorii românī nu respectéză pasivitatea. Acéstă invenţie a vestitului „Farkas — Lupu“, de a stórce parale pe căi neiertate, este cea mai genială, dér tot-odată şi cea mai imorală între tóte invenţiunile, carī s'au făcut în timpurile moderne cu scop de a face parale în detrimentul causei unui întreg popor. De sine se înţelege, că preoţilor şi alegĕtorilor, cu carī ierī s'a sfătuit în cercul Lăpuşului, nu 'şi-a descoperit mârşavul scop, pe care îl urmăresce prin candidatura sa, şi de sigur nu-'l va descoperi nicī alegĕtorilor românī din cercul *Ilenḑii*, unde se va presenta ḑilele acestea cu „Jidănelul“ dela Oradea-mare, care deja a sosit în acel cerc.

Din Arad 'i-se comunică „Dreptăţii“ următórele: Dumineca în 18 c. o grupă de alegĕtorī românī în frunte cu părintele *Babescu* din Fenlac s'au aşeḑat în jurul meselor întinse cu papricaş dela restaurantul „Dobránszky“ de acolo. — Purtarea ruşinósă şi provocătóre a acestor flămânḑī după papricaş a scandalisat mult pe toţī Românii de bine, carī au avut neferioirea a privi la molfăirile lor. Sĕ lăsăm pe ţĕranī în pace, dér ce sĕ ḑicem despre părintele Babescu, despre păstorul şi conducĕtorul acestor oi rĕtăcite, care înpănat ca şi un cociş îşī scia juca de minune rolul de „fökortes“ şi nu sĕ ruşina de presenţa societăţii distinsă a Românilor arădanī dela „masa română“ din acel restaurant, carī mult se jenau de rolul urît şi de purtarea scandalósă a acestui preot român. Sĕ-i fiă ruşine!“

Contele Eszterhazy despre cestiunea naţionalităţilor.

Alaltăerī şi-a ţinut contele Mauriţiu Nicolae *Eszterhazy*, al doilea şef al partidei poporale, vorbirea sa program înaintea alegĕtorilor din Ercsi. In vorbirea sa contele ḑise privitor la cestiunea naţionalităţilor următórele:

Prea stimaţī domnī, mai am se vorbesc despre o cestiune, care aci nu e aşa actuală, ca în alt cerc, şi adecă despre *cestiunea naţionalităţilor.*

Sciţī prea bine, că esistă mulţī în patria acésta, carī nu vorbesc limba maghiară. Sciţī bine, că mulţī pun jurămêntul în altă limbă, că vor stima legile. Pe aceştia noi trebue sĕ-i recunóscem ca pe fraţī egalī îndreptăţiţī. Şi totuşī se întêmplă, că aceştī fraţī ai noştri de altă limbă sunt *despoiaţī* de un drept cardinal al lor, şi li-se face imposibil, ca preoţii şi învĕţătorii lor în biserică şi în scólă sĕ preamăréscă pe Dumneḑeu în limba lor.

Acésta e nedreptate, dér tot-odată şi pĕcat, care conţiune mult pericol, căcī, décă preoţilor şi învĕţătorilor li-e făcut imposibil de-a cresce o generaţiune creştină — şi cum pot cresce generaţiune creştină, décă nu pot vorbi cu poporul — atuncī ei cresc o generaţiune ireligiósă, neconfensională, şi astfel şi ţéra rĕmâne neconfesională şi se despóe de caracterul ei creştin.

De aceea stăruim şi pretindem noi, ca concetăţenii noştri de altă limbă sĕ se pótă ruga lui Dumneḑeu în limba lor. Din faptul acesta apoi s'a cioplit defăimarea, că noi tindem contra unităţii statului; că noi întindem mâna acelor agitatorī, carī, desfăcênd unitatea statului, pretind drepturī deosebite pentru cetăţenii de altă limbă ai Ungariei. Lucrul acesta nu e adevĕrat, şi e nejust a-ne îngrămădi cu astfel de acuse, cu astfel de defăimărī.

Da, noi voim sĕ respectăm limba orīcărei naţionalităţī de altă rassă; da, voim s'o respectăm în acea direcţiă, ca s'o pótă folosi în bisericile şi scólele lor, dér aceea, *ca noi sĕ permitem sĕ se rupă politicesce şi sĕ aspireze la o representanţă politică deosebită, aceea ḑic, nicī D-vóstrĕ nu o aşteptaţī dela mine, şi nicī aceia, carī la marginele hotarului representă direcţia naţională.* Nicī-odată în viéţa mea nu mi-aşī da învoirea, ca óre-cine, numai din simplul motiv, că nu vorbesce limba maghiară, *sĕ-şī vindice drepturī deosebite (!)*

SCIRILE ḐILEI.

— 11 (23) Octomvre.

„Flécurī electorale“. Cetim în „Magyarország“ precum şi în ḑiarele cluşiane următorul comunicat, care ni-se pare fórte ridicol şi de necreḑut în forma în care se presentă:

Din cercul Năsĕudului se scrie, că acolo unde totdéuna se făceau alegerile unanim, acum sut trei candidaţī. Candidatul oficial guvernamental este *Csokán Iános*, directorul gimnasiului din Năsĕud, care însĕ *nu trebuesce nimăruia*, aşa că partidul guvernamental din cerc a candidat pe *Samuil Horovitz* jun., întreprinḑĕtor în Cluşiu, care în părţile acele e om fórte popular. Al treilea candidat este *Gerasim Domide*, preotul greco-catolic din Rodna vechiă, cu programul partidului poporal. In contra lui Csokán mai ales Vicarul greco-catolic din Năsĕud pune în mişcare tóte petrile, şi acum e pe cale, ca mişcându-i pe Valahī din pasivitate, sĕ se alăture cu aceştia la partidul lui Horovitz, care probabil va şi învinge presupunênd, că Valahii nu vor sta lângă partidul poporal. In cerc a produs mare sensaţiă faptul—ne scrie corespondentul—că pe fostul deputat, Dr. Artur *Iellinck*, guvernul la abandonat cu totul. Pentru ce, nimenī nu scie. După cum se aude din isvor sigur, Iellinek, nesciind nimic de situaţia lui, a venit în cercul sĕu, fără a suspiciona ceva, şi acolo apoi îī s'a făcut cunoscut în mod oficios, că n'are ce căuta; simplaminte i-au arătat uşa.

—o—

Miliţiă la alegerī. „Tagblatt“ din Graz comunică scirea, că regimentul de infanteriă nr. 15, staţionat acolo, a primit ordin sĕ stea gata pentru a puté trimite imediat *câte douĕ companii de ostaşī* în acele cercurī electorale din Ungaria, unde s'ar ivi turburărī. De-asemenea regimentul de dragonī Nr. 5 a primit ordin sĕ se gate de drum. — Tot atâtea doveḑī, că alegerile vor fi „libere“!

—o—

Călĕtoria Suveranilor Germanī. Din Wiesbaden se depeşéză, că împĕratul Wilhelm şi împĕrătésa Victoria au plecat de acolo alaltăerī la 10 óre a. m. şi au sosit la 11 în Kronberg, unde fură întêmpinaţī de împĕrăsésa-vĕduvă Friedrich. Majestăţile lor plecară apoi la Friedrichshoff. Se asigură, că împĕrătésa-vĕduvă Friedrich va visita pe Ţarul şi pe Ţarina în Darmstadt.

—o—

Dela Curiă. Alaltăerī respinse Curia recursul de nulitate al lui Andreiŭ Balteş, redactorul responsabil al „Tribunei“, contra sentinţei tribunalului din Cluşiu, pe basa căreia el fŭ osândit mai sĕptĕmânile trecute pentru articolul „Biserica şi Şcóla“ la trei lunī închisóre de stat şi 300 fl. amendă.

—o—

Schimbare de têrgurī. Ni-se scrie: In urma hârtiei ministrului de comerciu Nr. 23,196/96, s'a schimbat ţinerea têrgurilor din ţéră din comuna *Veneţia inferióră* (Cercul Şercaia, Comit. Făgăraşului) în modul următor: Un têrg de ţéră slobod se va ţiné în 3 Martie st. n., altul în 8 Iuliu st. n., ér altul în 25 Sept. st. n. al fiă-cărui an; ér în ḑiua premergĕtóre va fi têrg de vite numai în câte-o ḑi.

—o—

Liferărī. Ministerul comun de resbel, cu data de 9 Octomvre n. c. sub nr. 2883, publică concurs pentru liferarea a 13,000 ţóle de iérnă, 16,600 ţóle de véră şi 4,800 ţóle pentru caii de cavaleriă, pe anul 1897. Ofertele sunt de a-se înainta până la 16 Noemvre n. c. 10 óre a. m. la camera comercială. — Direcţiunea cailor ferate ung. din Seghedin şi Steinamanger publică concurs pentru liferare de obiecte de lemn pe anul 1897, respective şi pentru anii 1898 şi 1899. Terminul este până în 16 Noemvre n. c. — Ministeriul ung. de comerciu publică concurs pentru liferare de stîlpī de telegraf. Terminul este până la 31 Octomvre c. Detailurī se pot căpăta la camera comercială din Braşov.

—o—

1. Un mijloc de casă ieftin. Pentru regularea şi conservarea unei mistuirī bune se recomandă cunoscutele prafurī Seidlitz ale lui Moll. Cutii originale 1 fl. bucata. Se póte căpăta ḑilnic prin postă de către farmacistul A. Moll, liferentul curţii din Viena Tuchlauben 9. In farmaciile din provinciă sĕ se céră preparatul lui Moll provĕḑut cu marca de contravenţie.

ULTIME SCIRĪ.

Viena, 22 Octomvre. *alegerile dietale* se vor ţiné aci în 4 Noemvre. Agitaţia deja acuma e mare. Cea mai mare şansă o au *antiliberalii.*

Bucurescī, 22 Octomvre. M. S. *Regele* şi A. S. R. principele *Ferdinand* au plecat erī, la órele 10 diminéţa, cu un tren regal din Sinaia, ér la órele 12.40 au ajuns la Kitila. Dela gară, Suveranul român şi principele moştenitor au încălecat pe cai şi au mers la forturī. La forturī aşteptau deja toţī miniştri şi d-nii generalī Arion, Popescu, Năsturel şi Pastia. După visitarea forturilor şi asistarea la diferite eserciţii de tir, M. S. Regele şi A. S. R. principele Ferdinand au plecat la Sinaia la órele 4.20, unde au ajuns la órele 6.50 séra.

Bucurescī, 22 Octomvre. Ministrul-preşedinte *Sturdza* a avut ierī înainte de amiaḑī o lungă întrevedere cu d-l P. S. *Aurelian.* In urma acestei întrevederī, intrarea d-nului Aurelian în minister este definitiv hotărîtă. D-sa va depune Sâmbătă séu Dumineca obicīnuitul jurămênt.

Londra, 22 Octomvre. „Daily Chronicle“ publică asupra *convenţiei franco-rusescī* următórele amenunte: In August 1890 s'a încheiat o *convenţiă militară*, care s'a subscris însĕ numai în Decemvre 1893, după visita dela Toulon. Convenţia s'a încheiat în faţa alianţei Austro-Ungariei cu Germania şi îndată ce acéstă alianţă va înceta şi *convenţia franco-rusă se va desface.* Convenţia e curat *defensivă* şi e încheiată numai pentru casul unui *eventual atac din partea Germaniei*

Constantinopol, 22 Octomvre. In cercurile Porţii se vorbesce cu tótă siguranţa, că între marile puterī decurg pertractărī cu privire la convocarea unui *congres, care sĕ revideze tractatul dela Berlin.* Invitarea la congres o va face Rusia şi congresul se va ţiné la Petersburg. Planul Rusiei este, ca tóte *ţinuturile creştine* din Turcia sĕ se pună sub *controla şi protectoratul Europei.*

DIVERSE.

Din tinereţele lui Cleveland. Foile americane scriu următórea anecdotă interesantă: Cleveland, actualul preşedinte al Statelor Unite nordamericane când umbla la şcólă a comis o greşélă, ér învĕţătorul se hotărî sĕ-l pedepséscă cu 15 loviturī de linial în palmă. Lui Cleveland nicī, că-i păsa de ceea ce 'l aşteptă şi în timpul pausei, între óre, se juca vesel prin curtea şcólei, murdărinduse cu tină pe ambele mânī. După pausă, abia se aşeḑă în şcólă la locul sĕu, şi învĕţătorul îl chiămă afară ca sĕ-l pedepséscă. Precând învĕţătorul îī ţinea „morala“ Cleveland observă linialu şi sciind ce are sĕ păţéscă, pe furiş scuipă în palma dréptă, şi apoi frecă mâna de haine ca sĕ fiă ceva mai curată. Când învĕţătorul îī prinse mâna şi vĕḑu cât e de murdară, se înfuriă şi mai mult şi ḑise: „Auḑī copile, décă vei afla tu în şcóla acésta vre-o mână care sĕ fiă mai murdară ca asta, atuncī te iert“. Micul Cleveland nu vorbi nimic, ci cu un rîs ironic îī întinse învĕţătorului mâna stêngă. Atuncī învĕţătorul abia îşī putu reţinea rîsul şi între rîsetile celorlalţī copii din şcólă învĕţătorul fu silit sĕ-şī ţină cuvêntul şi sĕ erte pedépsa lui cleveland.

Literatură.

In tipografia Toma Basilescu din Bucurescī (Calea Victoriei 29) a apărut: **Igiena soldatului,** lecţiunī predate soldaţilor de *Dr. George Crăiniceanu*, medic de reg. cl. II la Spitalul militar central din Bucurescī. O mică broşură, care conţine instrucţiunī higienice fórte de interes nu numai pentru soldaţī, ci pentru popor în genere.

*

In editura librăriei naționale N. D. Miloșescu din Tĕrgu-Jiu (România) a apărut: **Descrierea corpului omenesc și regule higienice** pentru școlele primare, de Iuliu Moisilu, profesor de sciințele naturale și higienă, directorul gimnasiului real din T.-Jiu. Cartea este scrisă într'o limbă ușóră și cât se póte de pricepută pentru școlarĭ, cuprindĕnd și vre-o 16 ilustrațiunĭ.

*

O drăgălașă și fórte prețiósă colecțiune de episóde, novelete și povestirĭ istorice a apărut în Tipografia „A. Mureșianu“ din Brașov, întitulată: **„Traista cu povești a lui P. Brosteanu“.** Format mic și estetic, în mărime de 138 pag. Prețul 20 cr. Nu putem în de-ajuns recomanda, mai ales pentru bibliotecile nóstre poporale, acéstă colecțiune de scrierĭ istorico-beletrestice, atât de rarĭ în literatura nóstră, carĭ tóte au o tendință eroică națională pe cât de interesantă, pe atât și de amusantă.

Cursul la bursa din Viena.

Din 22 Octomvre 1896.

Renta ung. de aur 4%	121.45
Renta de coróne ung. 4%	99.20
Impr. căil. fer. ung. în aur $4^1/_2$%	122.—
Impr. căil. fer. ung. în argint $4^1/_2$%	100.90
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	121. –
Bonurĭ rurale ungare 4%	97.10
Bonurĭ rurale croate-slavone	97.30
Imprum. ung. cu premii	155.40
Losurĭ pentru reg. Tisei și Segedin.	137.—
Renta de hârtie austr.	101 20
Renta de argint austr.	101.20
Renta de aur austr.	121.80
Losurĭ din 1860	144 —
Acții de ale Băncei austro-ungară.	943 —
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	405. –
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	367.25
Napoleondorĭ	9.53
Mărcĭ imperiale germane	58.80
London vista	119.90
Paris vista	47.50
Rente de coróne austr. 4%	101 20
Note italiene	$44.42^1/_2$

Cursul pieței Brașov.

Din 23 Octomvre 1896.

Bancnote rom.	Cump.	9.48	Vĕnd.	9.51
Argint român.	Cump.	9.45	Vĕnd.	9.48
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.50	Vĕnd.	9.53
Galbenĭ	Cump.	5.60	Vĕnd.	5.65
Scris. fonc. Albina 5%		100.75	Vĕnd.	101.75

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactor responsabil **Gregoriu Maior.**

Anunciurĭ
(inserțiuni și reclame)

Suntŭ a se adresa subscrisei administrațiunĭ. In casul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădĕmênt, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-orĭ.

Administr. „Gazeta Trans.“

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Oct. 1896.

Budapesta — Predeal

Tren de persón.	Tren accel.	Tren mixt.	Tren de persón.	Tren accel.				Tren de persón.	Tren mixt	Tren accel.	Tren accel.	Tren de persón.
10 —	8.05		8.05	2 00	pl.	Viena	sos.	1.55		1 55	7.20	6.20
8.30	2.15		5.45	9.15		Budapesta		7.—		7.40	1.50	8.10
11.21	4 16	5.10	9.02	11.19		Szolnok		3.37		5.31	11.44	4.28
1.33	5.48	8.00	1! 33	12.47		P. Ladány		1.19		3.56	10.03	2.17
3.42	7.08		1.48	2.11	sos.	Oradea-mare	pl.	11.04		2.37	8.43	11.32
3.58	7.15	1.22	2.06	2.18	pl.		sos.	10.44	8.00	2.31	8.38	11.17
4 38	7.43	2.19	3.03	2.50		Mezö-Telegd		10.07	7 10	2 01	8.11	10.42
5 20	8.18	3.32	3.45	3.26		Rév		9.30	6.13	1.34	7.46	10.08
5.43		3.51	4 06			Bratca		9.10	5.38			9.50
6.32	9.07	5.13	4.53	4 17		Ciucia		8.32	5.49	12.52	7.08	9.19
7.16	9.37	6.14	5.32	4.50		B.-Huiedin		7.54	4.59	12.20	6.39	8.37
8.07		7.32	6.24			Ghârbău		6.54	3.18			7.37
8.34	10.37	8.21	6 59	5 55	sos.	Clușiu	pl.	6.13	2 23	11.01	5.23	7.—
8.49	Tr. prs. 11.10	8.40	2.17	6.11	pl.		sos.		5.24	10.45	tr. pers. 4.35	6.45
9.06	11.27	9.09	2 52	6.27		Apahida			5.02		4.03	6.27
10.12	12 30	10.40	4 45	7.27		Ghiriș		Tr. expr.	3.37	9.23	2.55	5.12
10.42	12.57	11.25	5.39	7.50		Cucerdea		Teiuș Arad Budapest	3.06	8.49	2.25	4.33
11.01	1.09	11.49	6.08			Uiuóra			2.49		2.08	4.27
11.09	1.16	11.59	6.19			Vințul de sus			2.41		2.00	4.20
11.31	11.40	12.29	6.57	8.17		Aiud			2.17	8.23	1.38	3.59
11.48	11.55	12.55	7.30	8.33	sos.	Teiuș	pl.	3.36	1.55	8.06	1.17	3.38
12.05		1 30		8.38	pl.		sos.	3.18	1:29		12 57	3.06
12.33		2.08				Crăciunel			12.55		12.32	2.40
12.47		2.27		9.09		Blașiu		2.48	12.40		11.59	2 26
1.18		3.11				Micăsasa			12.01		11.28	1.54
1.34		3.31		9.42	sos.	Copșa-mică	pl.	2.15	11.41		11.10	1.35
2.13		3.46		9.44	pl.		sos.	2 12	11.14		11.05	1.01
2.32		4.08		9.59		Mediaș			10.55		10.48	12.45
3 04		4 45		10.22		Elisabetopol		1.40	10.21		10 18	12.16
3.40		5 27		10.51		Sighișóra		1.06	9.42		9.43	11.33
4.03		6 12		11.12		Hașfalĕu		12.52	9.12		9.19	11.16
5 34		7.50		12.26		Homorod		11.54	7.45		7.38	10.03
6.12		8.37		12.58		Agoștonfalva			7.02		7.22	9.25
6.41		9.07		1.15		Apața		11 11	6.36		6.48	9.01
7.16		9.40		1.34		Feldióra			5.58		6.33	8.28
8.--		10.25		2.09	sos.	Brașov	pl.	10.10	5.08		5.57	7.48
3.55		11.—		2 19	pl.		sos.	10 05	5.20			9.08
4.40		12.26		3 01		Timiș		9.39	4.14		5.20	8.28
5.10		1 11		3.31		Predeal		9.12	3.32		4.14	8.01
12.00		8 30		9.30	sos.	Bucuresci	pl.	5.35	9.15		3.32	3.15

Cucerdea — Oșorheiu — Regh.-săsesc.

Tren mixt	Tren de persón.	Tren de persón.	Tren de persón				Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Trenŭ mixtŭ
2.30	8.10	3.11	10.59	pl.	Cucerdea	sos.	7.45	2.36	8.31	12.42
3 19	8.51	3.52	11.40		Ludoș		7.02	1.58	7.38	9.59
4 12	9.37	4.37	12.26		Cipău		6.28	1.19	6.55	11.01
5.12	10.27	5.26	1.14	sos.	Oșorhei	pl.	5.34	12.25	5.50	9.54
5.40	10.42	5.36		pl.		sos.		9.20	5.04	9.35
7.14	12.16	7.14		sos.	Regh.-săs.	pl.		7.54	3.30	8.05

Ghiriș — Turda

tren de persón.	tren mixt	tren mixt	tren de persón.		tren de persón.	tren mixt	tren mixt	tren de persón.
7 33	11 —	5.—	10.21	Ghiriș	5.05	10.30	3.20	9.12
7.53	11.20	5-20	10.41	Turda	4.45	10.10	3.00	8.52

Copșa-mică — Sibiiu — Avrig — Făgăraș

tren de persón.	Tren mixt	tren de persón.	tren mixt					tren mixt	Tren mixt	tren de persón	tren de persón.
2.20	4 45	11.55	7.10		pl.	Copșa mică	sos.	9.34	3.05	6.25	12.35
3.57	6.35	1.25	8.50	3 13		Ocna		8.11	1 27	5.07	11.01
4.19	7.01	1.48	9.15	3 39	sos.	Sibiiu	pl.	7.44	12.57	4.40	10.30
	4.34		2.05		pl.		sos.	7.29	Marța și Vinerea		8 57
	6.16		3.58			Avrig		6.02			7.16
	8.42		6.35		sos.	Făgăraș	pl.	3.28			4.30

Simeria (Piski) — Hunedóra

tren mixt	tren mixt	tren mixt	tren mixt		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
6.15	11.35	4.25	10.28	Simeria	4.50	10.25	3.10	8.34
6.38	11.54	4.48	10.46	Cerna	4.34	10.05	2.54	8.14
7.13	12.20	5.23	11.12	Hunedóra	4.10	9.38	2.30	7.45

Brașov — Zĕrnești

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
8.35	4.55		Brașov	7.44	1.29	
10.28	6.36		Zĕrneștĭ	6.20	12.05	

Mureș-Ludoș — Bistrița

	Numai Luni a comunicá.	N. Marța comunică		Circulă numai Marța		Numai Vinerea circulă
4.—	9.10	4.20	Mureș-Ludoș	6.46	7.21	
5 03	10.28	5 35	Zau	5.49	6.24	
6 48	12 41		Țagu-Budatelic		4.50	9.40
7 38	1.54		St. Mihaiu de câmpie		3.44	8.46
8 33	3.02		Lechința		2.48	7.43
9 07	3.41		Ș.-Măghiăruș		2.01	6.52
9.59	4 55		Bistrița		1.16	5 55

Arad — Timișóra

6.20	11.25	5.		Arad		10.43	3.44	10.55
7.08	12.15	6.14		Vinga		9.42	3.01	10.11
8.01	1.10	7.39		Timișóra		8.20	2.—	9.10
12.47	8.47	12 27	5 10	Seghedin.	6 05	2 30	10 05	2.15

Sibiiu — Cisnădie.

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ				trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
5.30	2.15	pl.	Sibiiu	sos.	7.10	9 20
5.42	2.27	„	Selemberk	„	6 57	9 07
6.06	2.51	„	Cisnădie	pl.	6.36	8.46

Sighișóra — Odorheiu-sĕcuesc.

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
3 22	11.08	Sighișóra	9.51	5.32
3.54	11.48	Hașfalĕu	9.02	4.54
6.20	1.59	Odorheiu-sĕcuesc.	7.15	3.—

Notă: Órele însemnate în stânga stațiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în drépta de jos în sus. — Numerii încuadrațĭ cu linii mai negre inseménză órele de nópte.

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.